

Idéburet offentligt partnerskap - samverkan för att lösa samhällsutmaningar

Nr 3, 2021

Revisionsrapport från
Stadsrevisionen

Dnr: RVK 2020/9

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Stockholm stad granskar nämnders och styrelser ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder och granskningspromemorior för bolagsstyrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Granskningar som genomförs under året kan också publiceras som revisionsrapporter.

Publikationerna finns på stadsrevisionens hemsida, start.stockholm/revision. De kan också beställas från revisionskontoret, revision.rvk@stockholm.se.

Till
Kommunstyrelsen
Socialnämnden
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd
Farsta stadsdelsnämnd
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Idéburet offentligt partnerskap - samverkan för att lösa samhällsutmaningar

Revisorsgrupp 1 har den 8 juni 2021 behandlat bifogad revisionsrapport (nr 3/2021)

Stadsrevisionen har granskat stadens styrning och uppföljning av idéburet offentligt partnerskap. Vår samlade bedömning är att granskade nämnders styrning och uppföljning av idéburet offentligt partnerskap behöver utvecklas för att partnerskapen ska ge avsedd effekt på politiskt prioriterade samhällsutmaningar.

Idéburet offentligt partnerskap är en samverkansform som möjliggör att det offentliga och en idéburen organisation tillsammans tar sig an en samhällsutmaning som parterna var för sig inte hade kunnat lösa. De granskade nämnderna har använt samverkansformen på olika sätt och för olika verksamheter. Kommunfullmäktige antog en riktlinje för samverkansformen år 2017. Granskningen visar att nämnderna tillämpar riktlinjen på olika sätt och att kopplingen till intentionerna med samverkansformen är otydlig. Om staden vill att samverkansformen ska användas i större utsträckning bör staden utveckla och förtydliga hur och när samverkansformen idéburet offentligt partnerskap är lämpligt att använda. Innan detta arbete har genomförts bör nämnderna avvakta med att teckna nya idéburna offentliga partnerskap.

Vi hänvisar i övrigt till rapporten och överlämnar den till kommunstyrelsen, socialnämnden och stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Rinkeby-Kista för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till revisorsgrupp 1 senast den 30 september 2021. Rapporten skickas även till övriga stadsdelsnämnder för kännedom.

Stadsrevisionen

På revisorernas vägnar

Hantverkargatan 3 D, 1 tr
Postadress: 105 35 Stockholm
Telefon: 08-508 29 000
Fax: 08-508 29 399
start.stockholm/revision

Bosse Ringholm
Ordförande

Therese Kandeman
Sekreterare

Sammanfattning

Revisionskontoret har granskat stadens styrning och uppföljning av idéburet offentligt partnerskap.

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en modell för samverkan mellan offentliga och idéburna aktörer som kompletterar föreningsbidrag och upphandling och har som målsättning att lösa en gemensamt identifierad samhällsutmaning. En samhällsutmaning definieras som ett politiskt identifierat problemområde som är alltför komplex för att hanteras av en ensam aktör. Modellen beskriver ett antal vägledande kriterier bland annat att partnerskapet är ett led i att förverkliga ett politiskt program eller plan. Med detta avses stadens övergripande styrdokument som är beslutade av kommunfullmäktige och fungerar som komplement till stadens budget och som vägledning för att förverkliga mål och fattade beslut.

Agendasättningen är viktig i ett IOP och innebär att parterna ska ha en gemensam bild av samhällsutmaningen samt överväga om partnerskap är den lämpligaste samverkansformen. Tillsammans formuleras konkreta målsättningar för det gemensamma problemområdet och hur respektive part kan bidra. Respektive part ska även i sin organisation besluta om att ingå partnerskap. Under genomförandet ska det finnas en löpande dialog/samråd om hur arbetet för att nå det gemensamma målet fortlöper. Uppföljningen ska ske kontinuerligt och när överenskommelserna löper ut. Samtliga parter ska bidra till den gemensamma uppföljningen.

Granskningen visar att det saknas agendasättning och tydlig uppföljning av den gemensamma samhällsutmaningen och lösningen. Kopplingen till politiskt program eller plan för att möta samhällsutmaningen beskrivs inte tydligt i de granskade partnerskapen.

Kunskaper hos nämnder och förvaltningar om bakgrund till och syfte med idéburet offentligt partnerskap varierar. Stadens styrdokument beskriver idéburet offentligt partnerskap på delvis motstridiga sätt, vilket gör styrningen otydlig. Det saknas dokumentation av vilka överväganden som gjorts när nämnden beslutar om att ingå partnerskap.

Den sammantagna bedömningen är att nämndernas styrning och uppföljning av idéburet offentligt partnerskap behöver utvecklas för att partnerskapen ska ge avsedd effekt på politiskt prioriterade samhällsutmaningar.

Utifrån redovisade iakttagelser och bedömningar lämnas följande rekommendationer:

Socialnämnden

- Överväga att förtydliga befintlig rutin för idéburet offentligt partnerskap genom att komplettera initieringsfasen med en gemensam identifiering av samhällsutmaningen. Dialogen bör dokumenteras och vara en del av underlaget inför beslut om fortsatt utredning.
- Tydliggöra grundprinciperna i idéburet offentligt partnerskap i de skriftliga överenskommelserna genom att beskriva den gemensamma samhällsutmaningen och lösningen samt på vilket sätt denna är ett led i förverkligandet av ett politiskt beslutat program eller plan.
- Säkerställa att de aktiviteter och åtaganden som planeras inom partnerskapet är väsentliga för lösningen av samhällsutmaningen och möjliga att följa upp.

Samtliga granskade stadsdelsnämnder

- Överväga att upprätta en skriftlig processbeskrivning för idéburet offentligt partnerskap för att säkerställa transparens, spårbarhet och enhetligt arbetssätt. Överväganden och ställningstaganden bör dokumenteras.
- Tydliggöra grundprinciperna i idéburet offentligt partnerskap i de skriftliga överenskommelserna genom att beskriva den gemensamma samhällsutmaningen och lösningen samt på vilket sätt denna är ett led i förverkligandet av ett politiskt beslutat program eller plan.
- Säkerställa att de aktiviteter och åtaganden som planeras inom partnerskapet är väsentliga för lösningen av samhällsutmaningen och möjliga att följa upp.

Innehåll

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund till granskningen.....	1
1.2 Syfte och revisionsfrågor	1
1.3 Omfattning och avgränsning	2
1.4 Granskade nämnder	2
1.5 Revisionskriterier	2
1.6 Metod	2
2. Idéburet offentligt partnerskap.....	3
2.1 Vad är offentligt idéburet partnerskap?.....	3
2.2 Process för att bygga partnerskap	4
3. Analys och rekommendationer	6
3.1 Agendasättning, formulering och beslut	6
3.2 Genomförande, uppföljning och omformulering.....	8
3.3 Slutsatser	8
3.4 Samlad bedömning och rekommendationer	9
4. Utförlig beskrivning av iakttagelser	10
4.1 Stadens styrning	10
4.2 Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd	11
4.3 Farsta stadsdelsnämnd.....	13
4.4 Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd.....	16
4.5 Socialnämnden	18
Bilagor	
Bilaga 1 Intervjupersoner	21
Bilaga 2 Definition av begrepp	22

1. Inledning

1.1 Bakgrund till granskningen

Ett idéburet offentligt partnerskap inom offentligt finansierad välfärdsverksamhet innebär ett samarbete mellan en eller flera offentliga aktörer och en eller flera idéburna aktörer. Samarbetet syftar till att uppnå ett gemensamt allmännyttigt mål. Såväl den offentliga som den idéburna aktören bidrar med resurser.

Det finns en risk att partnerskapsöverenskommelser tecknas för tjänster som omfattas av regelverket för offentlig upphandling eller mer har karaktären av ett föreningsbidrag. En annan risk är att partnerskapen inte är ett komplement till offentlig och kommersiell verksamhet och på så sätt inte infriar de politiska ambitionerna.

1.2 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att granska stadens styrning och uppföljning av samverkansformen idéburet offentligt partnerskap.

Granskningen besvaras med följande revisionsfrågor:

- Hur säkerställer nämnden att stadens riktlinje följs i de delar som beskriver bedömning och kontroll av den idéburna organisationen samt att verksamheten är ett led i att förverkliga ett politiskt program eller plan, där idéburna organisationer särskilt nämns?
- Följer nämnden intentionen med idéburet offentligt partnerskap?
- Har nämnden insyn och följer upp utveckling, kvalitet och resultat i partnerskapet?
- Hur säkerställer nämnden att partnerskapet inte avser tjänster som bör erbjudas inom egen regi eller genom upphandlade avtal med kommersiella aktörer?
- Har nämnden säkerställt att avtalen inte omfattas av lag om offentlig upphandling eller att samverkan med den idéburna organisationen istället bör ske genom förenings- eller verksamhetsbidrag?

1.3 Omfattning och avgränsning

Fokus i denna granskning är nämndernas styrning, organisering av arbetet och beredning av partnerskap. De överenskommelser om idéburet offentligt partnerskap som nämnderna ingått har granskats utifrån syfte, mål och uppföljning.

1.4 Granskade nämnder

De nämnder som ingår i granskningen är socialnämnden samt stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Rinkeby-Kista och Farsta.

Kommunstyrelsen berörs av granskningen genom att kommunövergripande styrdokument jämförts med de intentioner om idéburet offentligt partnerskap som framkommer i metodstöd, vägledning och offentliga utredningar.

1.5 Revisionskriterier

Revisionskriterier är de bedömningsgrunder som revisionen utgår ifrån vid analys och bedömning.

Det revisionskriterium som används i granskningen är *Metod – Att bygga partnerskap* (2018). Metoden/processtödet är framtagen av *Forum – Idéburna organisationer med social inriktning* (Forum) som är en intresseorganisation för den idéburna organiseringen samt upphovsmän till samverkansformen idéburet offentligt partnerskap (IOP). Sveriges kommuner och regioners vägledning¹ bygger på Forums modell för partnerskap. Modellen refereras även till i den statliga utredning² som pågår inom området.

1.6 Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer (se bilaga 1) och dokumentstudier. Verifiering har skett genom analys av granskade nämndernas överenskommelser om idéburet offentligt partnerskap samt den löpande uppföljningen av samarbetet.

Dokumentstudier inkluderar bland annat genomgång av kommunfullmäktiges budget, nämndernas verksamhetsplaner samt stadens riktlinjer och vägledning som rör nämndernas arbete med idéburet offentligt partnerskap. Genomgången har även omfattat offentliga utredningar, andra kommuners riktlinjer samt handledningar och idéskrifter från organisationer inom området.

¹ SKL Utveckla idéburet offentligt partnerskap, 2017

² SOU 2019:56 Idéburen välfärd

Granskningen har genomförts av Mari Önevall och Susanne Eriksson på revisionskontoret. Rapporten har faktakontrollerats av förvaltningarna.

2. Idéburet offentligt partnerskap

2.1 Vad är offentligt idéburet partnerskap?

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en modell för samverkan mellan offentlig och idéburen verksamhet i syfte att vara ett komplement till föreningsbidrag och upphandling. Modellen togs fram av *Forum – idéburna organisationer med social inriktning*³ år 2010 och beskrivs av Forum som:

”Ett mellanting mellan upphandling och vanliga föreningsbidrag, där huvudsyftet är att skapa och utveckla verksamhet i idéburna organisationer genom dialog med det offentliga.”⁴

Idéburna organisationer fyller flera viktiga roller i samhället. Förutom positiva effekter för individ och grupp bidrar idéburna organisationer med andra perspektiv än de som offentliga myndigheter och privata företag har. Organisationerna identifierar, formulerar och möter behov som varken offentliga eller kommersiella aktörer förmår fånga upp. Det gör de idéburna aktörerna till viktiga komplement i välfärden. Idéburna organisationer har ofta en stark lokal förankring och ett stort förtroende hos de människor som har behov av de välfärdstjänster de utför.

Det som kännetecknar IOP är att en eller flera offentliga aktörer och en eller flera idéburna aktörer samarbetar kring en lösning på en gemensamt identifierad samhällsutmaning som ingen av parterna kan lösa på egen hand samt att båda parter bidrar med resurser.

Både *Forum* och *Sveriges Kommuner och Regioner* har tagit fram ett antal kriterier som stöd för när ett IOP ska ingås samt vägledning och metodstöd. Ett kriterium som båda organisationerna lyfter är att partnerskapet är ett led i att förverkliga ett politiskt program eller plan där de idéburna organisationerna särskilt nämns eller där civilsamhället lyfts fram som en samarbetspartner.

³ Forum är en intresseorganisation för idéburna organisationer med social inriktning.

⁴ <https://www.socialforum.se/har-din-organisation-ett-iop/>

Idéburet offentligt partnerskap är inte någon juridisk form och det finns i dagsläget inte någon lagstiftning som reglerar samarbetsformen. Den statliga utredningen *Idéburna aktörer i välfärd*⁵ har lagt fram ett förslag till lag om registrering av idéburna aktörer inom offentligt finansierad välfärdsverksamhet. Förslaget syftar till att definiera vad som avses med idéburen aktör inom offentligt finansierad välfärdsverksamhet och vilka kriterier som måste uppfyllas för att omfattas av definitionen. Vidare föreslås det att det ska upprättas ett särskilt register där de idéburna aktörer som uppfyller definitionen kan registreras (frivilligt). Lagen föreslås träda i kraft 1 juni 2021.

2.2 Process för att bygga partnerskap

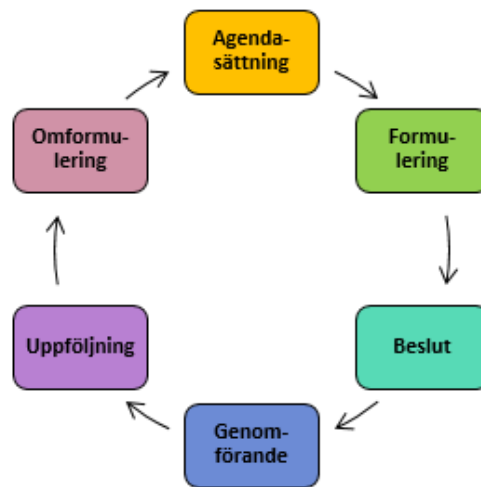
Forum tog under 2018 fram ett metod- och processtöd bestående av sex olika faser som är hämtade från Europarådets kod för delaktighet i politiskt beslutsfattande. Faserna är uppdelade enligt följande: Agendasättning, formulering, beslut, genomförande, uppföljning och omformulering.

Agendasättningen är viktig i ett IOP och innebär att de parter som ingår i partnerskapet ska ha en gemensam bild av samhällsutmaning och värdegrund. Initiativet till partnerskapet kan komma både från det offentliga eller den idéburna organisationen. I agendasättningen bör övervägas om partnerskap är en lämplig samverkansform för det parterna tillsammans vill uppnå. Handlar det om en relativt enkel uppgift kan verksamhetsbidrag eller föreningsbidrag vara lämpligare.

Nästa fas är att parterna tillsammans ska **formulera** konkreta målsättningar för det gemensamma problemrådet och hur respektive parter kan bidra. Det bör även göras en avvägning om det juridiskt är möjligt att genomföra ett IOP för den aktuella verksamheten. I överenskommelsen, som inte ska vara detaljreglerad, fastställs bl.a. vad partnerskapet gäller och vilka resurser respektive part ska bidra med. Ägarskapet för partnerskapet ska vara gemensamt och båda parter bidrar med resurser.

Utifrån de dialoger som förts och den överenskommelse som har formulerats ska respektive part i sin organisation **besluta** om att ingå partnerskap. Om besluten blir jakande hos alla parter går processen vidare. Detta är en grundläggande skillnad från de beslut som fattas i ansökningsprocess eller upphandling, där organisationen har fattat beslutet redan då ansökan eller anbud skickas in.

⁵ SOU 2019:56

Det som kännetecknar ett bra IOP är att det under *genomförandefasen* finns en löpande dialog/samråd om hur arbetet för att nå det gemensamma målet fortlöper. Justeringar av olika slag kan sedan beslutas gemensamt utifrån vad samråden lyft.

En viktig del i ett partnerskap är *uppföljning*: Händer det vi vill i partnerskapet? Är vi på väg mot lösningen av det gemensamt formulerade problemet? Händer andra saker, både positiva och negativa som är av intresse? Samtliga parter ska bidra till den gemensamma uppföljningen.

I överenskommelsen har parterna vanligen angett över hur lång tid IOP löper och när en omförhandling bör göras. När denna tid infaller ska de erfarenheter och lärande som fångats upp i uppföljningsfasen tas till vara och ligga till grund för om partnerskapet ska fortsätta eller inte. Om beslutet är att fortsätta partnerskapet behöver parterna överväga om det är något som behöver *omformuleras*. Det kan t.ex. handla om att uppföljningsfasen visat på att målbeskrivningar kan behöva ändras eller att ytterligare parter kan behövas.

3. Analys och rekommendationer

I följande kapitel redogörs för revisionskontorets slutsatser, analys samt bedömning i granskningen. I kapitel fyra redovisas mer detaljerat de iakttagelser som ligger till grund för detta.

3.1 Agendasättning, formulering och beslut

Samverkan med civilsamhället om samhällsutmaningar beskrivs som viktig utifrån flera aspekter, vilket bland annat lyfts i stadens budget, övergripande styrdokument (t.ex. program för hemlöshet, trygghet m.fl.) och rapporter som rör social hållbarhet. Hur samverkan ska ske beskrivs inte, med vissa undantag, utan det är upp till varje nämnd att avgöra samverkansform. Granskningen visar att initieringen av ett idéburet offentligt partnerskap sällan sker genom att en gemensam samhällsutmaning identifieras, utan genom att en befintlig samverkanspartner signalerat intresse om utvidgad samverkan i någon form. Vidare visar granskningen att syfte och mål med partnerskapen ofta beskrivs som förstärkt arbete gentemot en viss målgrupp utan att beskriva kopplingen till en samhällsutmaning.

Det finns en diskrepans mellan stadens riktlinje och vägledning vad gäller syftet med idéburet offentligt partnerskap. I riktlinjen formuleras att syftet med IOP är att *”skapa långsiktiga samarbeten med idéburna organisationer för att dessa i ökad utsträckning ska kunna delta aktivt och bidra till stadens utveckling”*. Formuleringen saknar det som särskiljer idéburet offentligt partnerskap från annat samarbete, nämligen att det offentliga och den idéburna organisationen gemensamt identifierar och samverkar kring en komplex samhällsutmaning som ingen av parterna på egen hand kan lösa. I detta avseende är vägledningens beskrivning av syftet med IOP, *att möjliggöra gemensamma lösningar på samhällsutmaningar*, tydligare och följer intentionerna. Granskningen visar att så som syfte och mål är formulerade i de skriftliga överenskommelserna har utgångspunkten i huvudsak varit stadens riktlinje. Överenskommelserna innehåller formuleringar av syften som inte kan ses som en samhällsutmaning, exempelvis att partnerorganisationen ska kunna fortsätta driva sin verksamhet och möjliggöra öppna och kostnadsfria aktiviteter.

Agendasättning

I agendasättningsfasen bör de vägledande principer/kriterier som Forum och SKR tagit fram och som återfinns i stadens riktlinje och vägledning användas. Stadens styrdokument ger inte vägledning i hur kriteriet att *verksamheten är ett led i att förverkliga ett politiskt program eller plan, där idéburna organisationer särskilt nämns* ska användas. Kriteriet avser tydliggöra politiska prioriteringar och visa på områden där samverkan med de idéburna organisationen är avgörande för utfallet. I sin vidaste tolkning kan *plan* därför innefatta planer på samtliga organisatoriska nivåer och inom vitt skilda områden och där samverkan med den idéburna sektorn inte i sig är avgörande för om planen kan uppnås. Granskningen visar att valet av samverkansformen idéburet offentligt partnerskap som ett medel för lösa en samhällsutmaning och realisera ambitionerna i ett politiskt program eller plan inte beskrivs på ett tydligt sätt.

Beslut

Innan beslut om att gå vidare med ett partnerskap fattas bör de juridiska förutsättningarna utredas. Nämndernas partnerskap finns huvudsakligen inom områden som varken gränsar till köp av tjänst eller verksamheter som kommunen är skyldig att tillhandahålla enligt lag⁶. Stadens vägledning ger juridiska ramar och samtliga intervjuade har uppgett att de har använt eller skulle använda sig av stadsledningskontorets juridiska avdelning vid behov.

Nämnderna ingår ofta partnerskap med redan kända föreningar som söker utvidgad samverkan utan närmare specifikation. Det behöver i sig inte innebära ett problem att ingå partnerskap med en känd samverkanspartner och som nämnden ger bidrag till. Det ställer dock krav på att tydliggöra vad som särskiljer partnerskapet från befintlig samverkan och vad som inte kan åstadkommas genom befintligt stöd.

Formulering

Formuleringsfasen är direkt beroende av den dialog och de ställningstaganden som gjorts i agendasättningsfasen och när beslut om att gå vidare fattats. Granskningen visar att struktur och upplägg i de skriftliga överenskommelserna varierar och att den röda tråden mellan syfte, mål och uppföljning inte alltid är tydlig.

⁶ Exempel på sådana verksamheter: social omsorg, för-, grund- och gymnasieskola samt biblioteksverksamhet

3.2 Genomförande, uppföljning och omformulering

Under partnerskapets genomförande är det viktigt med löpande dialog/samråd om hur arbetet för att nå det gemensamma målet fortlöper. Det kan ske genom styrgruppsmöten eller motsvarande. Möten syftar också till att kunna möta upp de utmaningar som kan uppstå i verksamheten och vid behov göra justeringar. I de granskade partnerskapen genomförs uppföljande möten med regelbundenhet, med några undantag.

Uppföljnings- och omformuleringsfasen kommer att vara beroende av hur väl de första faserna genomförts. Granskningen visar att uppföljningen oftast inte ger svar på om mål och syfte med partnerskapet uppnås. Det genomförs ingen särskild utvärdering eller uppföljning i samband med att överenskommelserna löper ut. Det innebär att det är svårt att bedöma partnerskapets kvalitet, effekt och resultat.

3.3 Slutsatser

Nämnderna saknar en process som beskriver samtliga faser i partnerskapsarbete (se avsnitt 2.2). Vissa nämnder har lokala rutiner eller arbetssätt som motsvarar delar av faserna formulering, beslut och genomförande. Processen blir dock inte komplett utan agendasettningsfasen och uppföljnings-/omformuleringsfasen, som kan beskrivas som start och mål för partnerskapet. I och med att samverkansformen inte har något ansökningsförfarande kan inte medborgarna ta del av bedömningsgrunder, villkor eller krav på samma sätt som vid föreningsbidrag och det finns en risk att ställningstaganden blir svårt att följa i efterhand. Dokumentation av vilka överväganden som gjorts är därför betydelsefull då den främjar transparens och skapar spårbarhet vilket också förebygger risk för oegentligheter.

Avsaknaden av process i kombination med varierande kunskaper hos nämnder och förvaltningar om bakgrund till och syfte med idéburet offentligt partnerskap gör valet av samverkansformen mer till en tillfällighet än ett aktivt ställningstagande. När den gemensamma samhällsutmaningen och kopplingen till ett politiskt program eller plan saknas, kommer partnerskapen i många fall mer ha karaktären av ett förenings- eller verksamhetsbidrag. Förvisso med mer insyn och påverkansmöjligheter för staden men med otydlig effekt på komplexa, politiskt prioriterade problem.

3.4 Samlad bedömning och rekommendationer

Den sammantagna bedömningen är att nämndernas styrning och uppföljning av idéburet offentligt partnerskap behöver utvecklas för att partnerskapen ska ge avsedd effekt på politiskt prioriterade samhällsutmaningar.

Utifrån redovisade iakttagelser och bedömningar lämnas följande rekommendationer:

Socialnämnden

- Överväga att förtydliga befintlig rutin för idéburet offentligt partnerskap genom att komplettera initieringsfasen med en gemensam identifiering av samhällsutmaningen. Dialogen bör dokumenteras och vara en del av underlaget inför beslut om fortsatt utredning.
- Tydliggöra grundprinciperna i idéburet offentligt partnerskap i de skriftliga överenskommelserna genom att beskriva den gemensamma samhällsutmaningen och lösningen samt på vilket sätt denna är ett led i förverkligandet av ett politiskt beslutat program eller plan.
- Säkerställa att de aktiviteter och åtaganden som planeras inom partnerskapet är väsentliga för lösningen av samhällsutmaningen och möjliga att följa upp.

Samtliga granskade stadsdelsnämnder

- Överväga att upprätta en skriftlig processbeskrivning för idéburet offentligt partnerskap för att säkerställa transparens, spårbarhet och enhetligt arbetssätt. Överväganden och ställningstaganden bör dokumenteras.
- Tydliggöra grundprinciperna i idéburet offentligt partnerskap i de skriftliga överenskommelserna genom att beskriva den gemensamma samhällsutmaningen och lösningen samt på vilket sätt denna är ett led i förverkligandet av ett politiskt beslutat program eller plan.
- Säkerställa att de aktiviteter och åtaganden som planeras inom partnerskapet är väsentliga för lösningen av samhällsutmaningen och möjliga att följa upp.

4. Utförlig beskrivning av iakttagelser

4.1 Stadens styrning

Vikten av att samverka med civilsamhället kring samhällsutmaningar och former för detta t.ex. idéburet offentligt partnerskap lyftes bland annat i de rapporter om social hållbarhet som togs fram under åren 2015-2017. Idéburet offentligt partnerskap nämns även i *Hållbarhetsrapport 2021* som ett sätt att samverka med civilsamhället. Rapporten är en lägesbeskrivning av stadens arbete för nå de globala målen i *Agenda 2030*⁷. Agenda 2030 är ett led i stadens arbete med att nå *Vision 2040 – Möjligheternas Stockholm*⁸.

*Stockholms stads riktlinje för idéburet offentligt partnerskap*⁹ beslutades av kommunfullmäktige 2017. Riktlinjen är allmänt hållen och ger inte någon beskrivning av samverkansformen IOP, vad som är intentionen med den och hur den skiljer sig från annan samverkan. Riktlinjen innehåller bland annat vägledande kriterier vid bedömning av om en överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap kan ingås. Några av de kriterier som anges är att det inte finns en marknad eller en konkurrenssituation att vårda och att båda parter bidrar med resurser samt att verksamheten är ett led i att förverkliga ett politiskt program eller plan.

Av tjänsteutlåtandet som föregick riktlinjerna framgår att stadsledningskontoret ansåg att staden skulle vara återhållsam när det gällde omfattningen av riktlinjerna. Detta för att krav eller villkor i riktlinjerna skulle kunna riskera att hämma möjligheten att ingå IOP. Det framgår även att det bedöms som nödvändigt att ta fram en vägledning för IOP, men först efter det att staden fått mer erfarenhet inom området.

Den vägledning som nämns ovan och vars syfte är att ge en fördjupad kunskap om samverkansmodellen IOP togs fram 2019. Vägledningen beskriver huvudsakligen gränsdragningar gentemot kommunallagen, lagen om offentlig upphandling och EU:s statsstödsregler.

⁷ Agenda 2030 och dess globala mål för hållbar utveckling antogs av FN:s alla medlemsstater i september 2015. Agendan och målen ska vara vägledande för såväl FN som världens länder, i syfte att tillsammans uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar utveckling

⁸ Beslutad av kommunfullmäktige 15 juni 2020.

⁹ Dnr 171-84/2017

Syftet med IOP beskrivs i vägledningen som att *möjliggöra gemensamma lösningar på samhällsutmaningar* medan riktlinjen beskriver *skapa långsiktiga samarbeten med idéburna organisationer för att dessa i ökad utsträckning ska kunna delta aktivt och bidra till stadens utveckling*. Således ger riktlinjen ingen vägledning i vad som särskiljer IOP från andra samverkansformer med civilsamhället. I vägledningen framgår däremot att partnerskapet handlar om att gemensamt arbeta för att lösa en samhällsutmaning där ingen av parterna skulle kunnat uppnå lösningen på egen hand. Det anges också i vägledningen att den skriftliga överenskommelsen bör innehålla beskrivning av samhällsutmaningen och den gemensamma lösningen.

I *stadens budget* framgår att staden ska ha ett väl utvecklat samarbete med civilsamhället och den idéburna sektorn vilket lyfts i direktiv till samtliga nämnder och bolag. Det anges inte särskilt under vilka former samarbetet ska ske, förutom när det gäller vissa facknämnder där det uttryckligen står att samverkan ska ske genom idéburet offentligt partnerskap och med vilka parter.

4.2 Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

4.2.1 Agendasättning, beslut och formulering

Nämnden beskriver i verksamhetsplan 2021 betydelsen av samverkan med civilsamhället men det finns ingen särskild skrivning eller viljeinriktning om samverkansformen idéburna offentliga partnerskap.

I dagsläget hanterar respektive avdelning med dess chef de partnerskap som tillhör avdelningens verksamhetsområden. Inom en av avdelningarna finns handläggare som tar emot förfrågningar om föreningsstöd oavsett verksamhetsområde och har löpande kontakt med föreningar. När det gäller förfrågningar om partnerskap finns inte motsvarande mottagandefunktion. Stödfunktioner finns i form av utredare och verksamhetsutvecklare samt förvaltningsjurist och upphandlare.

Initieringen av ett partnerskap kan se olika ut. I några fall har föreningen sökt bidrag eller annat form av stöd men nämnden föreslagit ett närmare samarbete längre in i diskussionen. Det kan handla om att nämndens uppdrag gentemot målgruppen är prioriterad och att det är svårt att hitta rätt insatser samt att nå dessa personer. Det kan också handla om att ett partnerskap kan göra det möjligt att få en ökad insyn i föreningens verksamhet och få hjälp

att kartlägga målgruppens behov av stöd från och åsikter om nämndens verksamheter. Möjligheten att teckna överenskommelser som sträcker sig över flera år kan ibland vara en del av bedömningen av att IOP är lämpligare än föreningsbidrag.

Inför partnerskapen har stadens riktlinje och handledning från SKR använts och de beskrivs av de intervjuade som ett bra stöd i arbetet. I samband med att den senaste överenskommelsen togs fram var förvaltningen i kontakt med stadens juridiska avdelning samt tog del av stadens vägledning för att få stöd i formuleringar.

I övrigt finns enligt de intervjuade ett tillräckligt stöd vad gäller mallar, stödfunktioner inom förvaltningen och från juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret.

Underlagen från samtalen med föreningarna eller andra avvägningar som görs inför valet av IOP som samverkansform dokumenteras inte.

Innehållsligt finns olikheter mellan överenskommelserna, även om rubriksättningen i huvudsak är densamma. Syfte och mål beskrivs i en överenskommelse mer övergripande som att partnerorganisationen ska kunna fortsätta driva sin verksamhet. I andra på ett mer detaljerat sätt med beskrivningar som att bidra till inkludering, förebygga riskbeteenden och att stärkas som individer.

Antal överenskommelser¹⁰	5 stycken
Ekonomiskt värde	60 000-500 000 kr per överenskommelse
Beslut om IOP delegerat	Nej.
Löptid	1-3 år
Särskild budget	Nej. Hanteras inom den ordinarie budgetramen för respektive avdelning, ofta inom budget för föreningsbidrag.
Skriftlig lokal rutin	Nej.

4.2.2 Genomförande, uppföljning och omformulering

Uppföljning av överenskommelserna sker på ett likartat sätt. Förutom löpande dialog i partnerskapets styrgrupp redovisas statistik över aktiviteter och besökare samt verksamhetsplanering och verksamhetsberättelse. I ett av partnerskapen är ovanstående kompletterad med brukarundersökningar och en referensgrupp, vilket tydliggör hur uppföljningsaktiviteterna svarar på syfte och mål för partnerskapet. För övriga partnerskap är det inte tydligt hur

¹⁰ Insamling och granskning av överenskommelserna gjordes under perioden januari-mars 2021.

uppföljningen ska visa på om syfte och mål nås eftersom det saknas beskrivning av om verksamhetsberättelsen behöver innehålla specifik information.

Det genomförs ingen särskild utvärdering eller uppföljning i samband med att överenskommelserna löper ut.

Samverkansområden	Öppen fritidsverksamhet för funktionsnedsatta, hemlöshet och beroendeproblematik, integration, barn och unga meningsfull fritid.
Tydligt formulerad samhällsutmaning	Nej
Koppling till politiskt beslutat program/plan	Nej
Styrgrupp eller liknade	1-3 ggr/år. Minnesanteckningar förs vid mötena.
Andra åtaganden än medfinansiering	Ja. Ge tillgång till lokal, personal från förvaltningen vissa tider i verksamheten, bjuda in verksamheten till utbildningar och nätverks-träffar
Kontroll av partner	Ja. Enligt nämndens riktlinje för föreningsbidrag inklusive platsbesök.

4.3 Farsta stadsdelsnämnd

4.3.1 Agendasättning, beslut och formulering

Nämnden beskriver i verksamhetsplan 2021 betydelsen av samverkan med civilsamhället. Nämnden har beslutat om en aktivitet som ska genomföras under året: *”Stadsdelsförvaltningen ska ingå idéburet offentligt partnerskap med föreningar om öppna idrotts-hallar, lovaktiviteter, aktiviteter för seniorer etc.”*. Samma aktivitet återfinns även i verksamhetsplan för 2020. Partnerskapen kopplas till antingen kommunfullmäktiges mål eller nämndmål, vilket beskrivs i överenskommelserna.

Det finns en nämndspecifik rutin, som avviker från stadens riktlinje avseende långsiktiga partnerskap. I rutinen kan läsas att: *”Farsta stadsdelsförvaltning använder dock IOP även vid relativt begränsade samverkansprojekt i brist på andra lämpliga former för samverkan.”* I intervju beskrivs att genom att ingå ett partnerskap anses nämnden kunna påverka mer t.ex. att aktiviteter riktar sig till underrepresenterad målgrupp eller genomförs i specifika områden i stadsdelen.

Partnerskap är en relativ ny företeelse i nämnden och förvaltningen har till viss del samarbetat med en annan förvaltning t.ex. genom att

ta fram en gemensam mall för överenskommelser. I intervjuer har framkommit att det inte är tydligt till vem på stadsledningskontoret som förvaltningen kan vända sig för stöd. Stadens riktlinje uppges inte vara tillräckligt tydlig i vissa avseenden och det saknas mallar och checklistor. Som exempel nämns att det i riktlinjen inte definierats vad som avses med en långsiktig överenskommelse. Därför har nämnden i den egna rutinen tydliggjort att samverkansformen även används för relativt begränsade samverkansprojekt, t ex lovaktiviteter.

För närvarande hanteras samtliga partnerskap på avdelningen för stadsutveckling. Andra avdelningar ska dock kunna skriva fram överenskommelser genom att använda den mall för överenskommelse och rutin som tagits fram. Det finns några medarbetare på avdelningen som har relativt tät kontakt med föreningslivet.

Intervjuade uppger att förvaltningen relativt ofta kontaktas av föreningar som söker samverkan i någon form. De avväganden som görs huruvida idéburet offentligt partnerskap är den bästa samverkansformen har sett olika ut. Förvaltningen gör överväganden om IOP är det rätta samarbetsformen, om det är kommunens angelägenhet, om samverkan kan kopplas till något prioriterat arbete eller nämndmål och om samverkan omfattas av LOU. Den medarbetare som tagit emot intresseanmälan samråder alltid med avdelningschef. Avvägningarna dokumenteras inte, varken då förvaltningen bestämmer sig för att gå vidare med ett partnerskap eller i de fall de säger nej till samverkansformen.

Förvaltningen tackar inte alltid ja till samverkan genom partnerskap. Framst för att samverkansformen inte är aktuell eller relevant men också av anledningen att det inte finns ekonomiskt eller resursmässigt utrymme. I vissa av dessa fall hänvisas föreningen vidare till mer lämplig samarbetspartner, exempelvis facknämnd, eller får information om möjligheten att ansöka om föreningsbidrag.

Kommunfullmäktige har gett direktiv till samtliga stadsdelsnämnder att beslut om föreningsbidrag ska fattas av nämnden. Förvaltningen gjorde utifrån detta bedömningen att beslut om IOP kan likställas med beslut om föreningsbidrag. Delegationsordning reviderades i mars 2021. I intervjun uppges att detta kommer innebära förändringar i arbetssätt då ärendena ska skrivas fram till nämnd för beslut.

Innehållsligt finns olikheter mellan överenskommelserna, även om rubriksättningen i huvudsak är densamma. I samtliga överenskommelser kopplas partnerskapet till ett eller flera nämndmål. Syfte och mål beskrivs relativt detaljerat med beskrivningar som förebygga brott, öka social sammanhållning och att stärkas som individer. I två av partnerskapen är beskrivningen mycket konkret; förbättra städningen och möjliggöra öppna och kostnadsfria aktiviteter.

Antal överenskommelser¹¹	4 stycken
Ekonomiskt värde	Från ca 10 000 kr till del av årshyra för lokal och del av årslön till medarbetare.
Beslut om IOP delegerat	Ja, fram till 2021-03-04 hade förvaltningschef delegation upp till 100 00 kr ¹²
Löptid	Veckovisa till ettåriga
Särskild budget	Nej. Hanteras inom den ordinarie budgetramen för resp. avdelning
Skriftlig lokal rutin	Ja.

4.3.2 Genomförande, uppföljning och omformulering

Uppföljning av överenskommelserna sker på ett likartat sätt genom att föreningen/organisationen ska redovisa verksamheten eller aktiviteterna årligen. I ett partnerskap är ovanstående kompletterat med en beskrivning av att bedömning av samverkan och effekter ska redovisas. För övriga partnerskap är det inte tydligt om den verksamhetsberättelse eller motsvarande som ska inlämnas behöver innehålla viss information för att möjliggöra bedömning om syfte och mål nås.

Det genomförs ingen särskild utvärdering eller uppföljning i samband med att överenskommelserna löper ut.

¹¹ Insamling och granskning av överenskommelser gjordes under perioden januari-mars 2021.

¹² Se not 11.

Samverkansområden	Öppen fritidsverksamhet för funktionsnedsatta, fiskevård, grannsamverkan, lovaktiviteter för barn och unga.
Tydligt formulerad samhällsutmaning	Nej
Koppling till politiskt beslutat program/plan	Nej ¹³
Styrgrupp eller liknade	Endast i en av överenskommelserna. Minnesanteckningar förs vid mötena.
Andra åtaganden än medfinansiering	Ja. Ge tillgång till lokal, ta ansvar för marknadsföring och uppföljning av aktiviteter
Kontroll av partner	Ja. Enligt lokal rutin. Om partnern redan får föreningsbidrag, genomförs ingen ny kontroll. Det framgår inte av rutin om platsbesök ska genomföras.

4.4 Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

4.4.1 Agendasättning, beslut och formulering

Nämnden beskriver i verksamhetsplan 2021 betydelsen av samverkan med civilsamhället. I verksamhetsplanen finns ett antal aktiviteter beskrivna som ska genomföras under 2021 som hänvisar till redan ingångna partnerskap eller partnerskap som kommer att tecknas under året. Det finns ingen särskild skrivning eller viljeinriktning om idéburna offentliga partnerskap som samverkansform.

Det uppges finnas en samordnare för varje idéburet offentligt partnerskap. Medarbetarna med samordningsansvar finns på olika avdelningar/enheter. En ny funktion kommer att arbeta med att samordna övergripande rapportering till nämnd. Den nya funktionen kommer organisatoriskt att tillhöra avdelningen för stadsutveckling, medborgarservice och fritid. Förändringen genomförs med syfte att underlätta kontakten med föreningar och civilsamhället i stadsdelen.

Initiativ till utvecklad samverkan genom partnerskap kan tas både av förvaltning och nämnd. Många gånger har samverkan startats i form av föreningsbidrag. I intervjun beskrivs att det efter hand lyfts behov av att vidareutveckla samverkan. Det har bland annat gällt förebyggande arbete inom olika områden och stärka kontakten med vissa målgrupper. Efter att en intern dialog förts tas ett beslutsärende fram där bakgrunden till partnerskapet beskrivs. Den interna dialogen och de avvägningar som görs dokumenteras inte. Beslutet om att gå vidare med förslag till nämnd om att teckna IOP fattas

¹³ Kopplas till nämndmål.

ofta av förvaltningschef. Nämnden har hittills inte sagt nej till föreningar som visat intresse för partnerskap. Dock har nämnden beslutat att inte förnya en överenskommelse. Den organisatoriska tillhörigheten för den nya IOP-samordnaren samt planerad kompetensutveckling av medarbetarna på medborgarkontoren ses öppna upp för enklare kontaktväg in för intresserade organisationer.

I intervjun anges att staden riktlinje och handledning från SKR har använts och beskrivs vara ett bra stöd i arbetet. Inspiration har hämtats från exempelöverenskommelser i SKR:s vägledning och dialog har förts mellan förvaltning och de idéburna organisationerna om utformning av överenskommelserna.

Förvaltningen har inte nyttjat centralt stöd i arbetet med utformningen av överenskommelserna. I de fall förvaltningen sökt centralt stöd för juridiska frågor har det fungerat bra även om det jämfört med andra områden har funnits mindre stöd att få.

Antal överenskommelser¹⁴	8 stycken
Ekonomiskt värde	77 000-4 200 000 kr per överenskommelse.
Beslut om IOP delegerat	Nej
Löptid	Minst ett år.
Särskild budget	Ja. Medel avsätts för överenskommelser som löper över flera år och till överenskommelser som avses förlängas.
Skriftlig lokal rutin	Nej

4.4.2 Genomförande, uppföljning och omformulering

Innehållsligt finns olikheter mellan överenskommelserna, även om rubriksättningen i huvudsak är densamma. I alla överenskommelser finns under rubriken om syfte och mål övergripande målsättningar beskrivna, det kan t.ex. handla om att gynna utveckling, öka trygghet och stärka självkänsla. Därefter följer beskrivning av olika delar i verksamheten med sina olika syften och målsättningar. Förutom beskrivning av övergripande och detaljerade syften och mål finns även en rubrik som beskriver resultat att uppnå, som innehåller ytterligare målsättningar, t.ex. minskad rekrytering till kriminella grupper och stärkt demokrati. Det innebär att överenskommelserna har många olika syften och målsättningar som ska följas upp.

Uppföljning av överenskommelserna sker på ett likartat sätt. Förutom att partnerskapens utveckling diskuteras på styrgrupps-

¹⁴ Insamling och granskning av överenskommelser gjordes under perioden januari-mars 2021.

och arbetsgruppsmöten redovisas till styrgruppen planerade och genomförda aktiviteter. I de överenskommelser som ingåtts år 2021 beskrivs syfte och målsättningar i partnerskapens verksamhetsplan med indikatorer för uppföljning.

För partnerskap före 2021 är det inte tydligt hur uppföljningen ska visa på om syfte och mål nås eftersom det saknas beskrivning av planerade och genomförda aktiviteter behöver innehålla specifik information kopplat till syfte och mål.

Samverkansområden	Folkets hus verksamhet, konst och hantverk, barn och unga, föräldraskapsstödande folkbildning, idrottsföreningar integration m m.
Tydligt formulerad samhällsutmaning	Nej
Koppling till politiskt beslutat program/plan	Nej
Styrgrupp eller liknade	1-6 ggr/år. Minnesanteckningar för vid mötena.
Andra åtaganden än medfinansiering	Ja, t.ex. aktiviteter i förvaltningens lokaler samt marknadsföring av ett fåtal aktiviteter
Kontroll av partner	Enligt nämndens riktlinje för föreningsbidrag. Platsbesök genomförs inte vilket uppge vara ett utvecklingsområde.

4.5 Socialnämnden

4.5.1 Agendasättning, beslut och formulering

I kommunfullmäktiges budget beskrivs aktiviteter som nämnden ska genomföra under 2021 vilka hänvisar till redan ingångna partnerskap eller partnerskap som kommer att tecknas under året. Det finns även direktiv i kommunfullmäktiges budget om att teckna fler idéburna offentliga partnerskap och uppdrag att utreda möjlighet för IOP för utpekade målgrupper eller områden. Direktiven och aktiviteter återfinns i nämndens verksamhetsplan för året.

På enheten där IOP hanteras arbetar tio personer, tre av dem arbetar som utredare inom organisations- och föreningsstöd. De har hand om och utreder föreningsbidragen samt håller ihop arbetet med IOP eftersom de har bra kännedom om civilsamhället och föreningar. Jurister är involverade framför allt i inledningsskedet när det utreds om det är möjligt att ingå ett IOP eller om det ska göras en upphandling samt ta fram överenskommelser. Utredare från stadsövergripande avdelningen, som är experter inom sina områden, är också involverade i processen. De är delaktiga då ett IOP ska tas

fram och ofta även direkt involverande i partnerskapet som till exempel deltagare i styrgruppen.

Nämnden var tidigt ute i arbetet med IOP och har förutom att ta del av stadens riktlinje aktivt sökt kunskap och information. Utifrån det har egna rutiner, arbetssätt och mallar utvecklats. På den enhet som ansvarar för överenskommelserna arbetar ett flertal jurister och det har därför inte funnits behov av att söka juridiskt stöd centralt.

När ett initiativ till IOP väcks skrivs ärendet upp på en lista och förvaltningen skickar inledande frågor, enligt en mall, till organisationen för besvarande. Organisationen ska bland annat besvara varför IOP är att föredra som samverkansform och hur målgruppens behov kommer tillgodoses på sätt som inte sker idag. Utöver detta ska ett antal dokument inlämnas som stadgar och årsmötesprotokoll och frågor om likabehandlings- och jämställdhetsarbete besvaras. Om flera intresseanmälningar kommit in samtidigt görs en prioritering av i vilken ordning anmälningarna ska utredas utifrån uppdrag i budget, målgruppens behov, stadens samlade insatser samt förvaltningens ekonomi. Efter att organisationen inkommit med svar på de inledande frågorna genomförs en utredning. Även för utredningen finns en mall samt en kompletterade frågemall med rättsutredningsfrågor. Utredningen syftar till att få ett beslutsunderlag om IOP är en lämplig samverkansform både ur juridiskt och verksamhetsmässigt perspektiv. Beslut om IOP fattas av nämnd efter att utredningen passerat förvaltningsledningen för beslut om fortsatt process med besked om budgetram och ett förslag till överenskommelse har tagits fram i dialog med organisationen. Utredningarna dokumenteras och sparas.

Innehållsligt finns olikheter mellan överenskommelserna, även om rubriksättningen i huvudsak är densamma. Till varje överenskommelse finns en bilaga som reglerar stadens och föreningens/organisationens åtaganden för att nå mål. I ett av partnerskapen beskrivs åtagandena i huvudöverenskommelsen. I alla överenskommelser finns en beskrivning av syfte och mål, t.ex. att partnerskapen syftar till att förbättra livssituationen samt främja och stärka hälsa. I två av partnerskapen finns förutom en styrgrupp också en samverkansgrupp.

Antal överenskommelser¹⁵	3 stycken
Ekonomiskt värde	712 000-22 000 000 kr per överenskommelse.
Beslut om IOP delegerat	Nej ¹⁶
Löptid	1 år med möjlighet till förlängning.
Särskild budget	Ja. För de överenskommelser som redan är ingångna och ska förlängas finns en särskild budget. För nya IOP finns ingen särskild budget avsatt.
Skriftlig lokal rutin	Ja

4.5.2 Genomförande, uppföljning och omformulering

Uppföljning av överenskommelserna sker på ett likartat sätt.

Förutom löpande dialog i partnerskapets styrgrupp- och på samverkansmöten redovisas regelbundet verksamhetsrapporter som bygger på underlag från åtagandena som följts upp med hjälp av uppföljningsmallar och brukarundersökningar. Årligen sammanställs en verksamhetsrapport utifrån de rapporter som lämnats under året. I samtliga överenskommelser finns en beskrivning av vad uppföljningen ska innehålla och hur det är kopplat till syfte och mål.

Det genomförs ingen särskild utvärdering eller uppföljning i samband med att överenskommelserna löper ut.

Samverkansområden	Ensamkommande barn och ungdomar, utsatta EU-medborgare, stödverksamhet familjehemsplacerade barn
Tydligt formulerad samhällsutmaning	Nej
Koppling till politiskt beslutat program/plan	Nej ¹⁷
Styrgrupp eller liknade	2-6 ggr/år. Minnesanteckningar förs vid mötena.
Andra åtaganden än medfinansiering	Ja. Ge tillgång till lokal, fungera som länk mellan stadens olika verksamheter, andra myndigheter och organisationerna.
Kontroll av partner	Enligt nämndens mall "Frågor till förening inför IOP" som överensstämmer med de kontroller som beskrivs i stadens riktlinje. Det framgår inte om platsbesök ska genomföras.

¹⁵ Insamling och granskning av överenskommelser gjordes under perioden januari-mars 2021.

¹⁶ Mindre justeringar och i vissa fall förlängningar har delegerats till förvaltningschef genom skrivningar i tjänstutlåtandet i samband med beslut om partnerskapet. Beloppsgräns 1 mnkr.

¹⁷ I överenskommelserna anges övergripande skrivningar om att partnerskapen utgår från politiska beslut som årlig budget samt mål- och inriktningsdokument

Bilaga 1 Intervjupersoner

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Avdelningschef, avdelningen social omsorg barn och unga

Avdelningschef, avdelningen social omsorg vuxen

Upphandlingsansvarig, administrativa avdelningen

Farsta stadsdelsnämnd

Avdelningschef, avdelningen för stadsutveckling

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Avdelningschef, administrativa avdelningen

Samordnare, administrativa avdelningen

Socialnämnden

Enhetschef, enheten för juridik, upphandling och föreningsstöd

Kommunstyrelsen

Biträdande avdelningschef, avdelningen för kvalitet och säkerhet

Utöver intervjuer med ovanstående nyckelpersoner vid berörda nämnder har intervjuer/samtal förts med företrädare för Forum samt Göteborgs stad.

Bilaga 2 Definition av begrepp

I granskningen har följande definitioner använts för centrala begrepp:

Idéburet offentligt partnerskap - en form av samverkan mellan offentliga och idéburna aktörer. De bygger på insikten om att det kan behövas flera perspektiv och flera olika typer av resurser för att lösa vissa problem, framför allt mer komplexa sådana

*Samhällsutmaning*¹⁸ – ett politiskt identifierat problemområde som är akut för mänskligheten att ta sig an men som är alltför komplex för att hanteras av en ensam aktör eller inom en separat sektor och därför kräver utvecklade former av samverkan.

*Civilsamhället*¹⁹ – en arena, skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, där människor, grupper och organisationer agerar tillsammans för gemensamma intressen och där ekonomisk vinst inte utgör ett huvudmål för verksamheten.

Idéburen organisation/aktör - exempelvis ideella föreningar, välgörenhetsorganisationer, trossamfund, privata stiftelser, idrottsföreningar och aktiebolag med begränsad aktieutdelning.

Överenskommelse och avtal – i den dokumentation som finns på området används både överenskommelse och avtal för de skriftliga dokument som upprättas när partnerskapet ingår. I det fall det inte relaterar till nämndernas egen definition kommer överenskommelse användas rapporten.

Program och plan – vid bedömning om ett partnerskap kan ingås står bl.a. i stadens riktlinjer att ”verksamheten är ett led i att förverkliga ett politiskt program eller plan, där idéburna organisationer särskilt nämns”. I rapporten görs tolkningen att ett politiskt program eller plan motsvaras av stadens övergripande styrdokument som kompletterar den årliga budgeten. Dessa beslutas av kommunfullmäktige och är redskap för att ge ramar och vägledning för att förverkliga mål och fattade beslut. När det gäller ”särskilt nämns” tolkas det som att det i program eller plan bör framgå att samverkan bör ske genom idéburet offentligt partnerskap.

¹⁸ Definition hämtad från www.samsynwiki.su.se

¹⁹ Prop. 2009/10:55, sid 28.